

Подія

АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ НАДАНО СТАТУС НАЦІОНАЛЬНОЇ

Віднині вона іменується – Національна академія педагогічних наук України.

З нагоди цієї значущої події щойно видано книгу, в котрій йдеться про історію і сьогодення цієї вищої галузевої наукової установи.

Ректор нашого університету заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, професор Борис Мокін – академік НАПН України, член Президії НАПН України.

Утворено Академію педагогічних наук України у 1992 році. Борис Іванович був серед 15 відомих в Україні вчених, які стали засновниками Академії. У цьому віховому виданні Національної академії педагогічних наук України вміщено розповідь про нашого ректора (і про ВНТУ) на 4, 12, 22 і 68 сторінках.

Ex-libris

МОЗКОВИЙ ОСЕРЕДОК УНІВЕРСИТЕТУ

Університет – це зібрання розумних людей навколо гарної бібліотеки

(Томас Карлейль, англійський філософ XIX століття.)

Науково-технічна бібліотека створена одночасно з відкриттям загальнотехнічного факультету Київського інституту харчової промисловості. На факультеті тоді працювало 10 викладачів, а на перший курс прийняли 180 студентів. Усі вони стали читачами бібліотеки, котра мала лише одну кімнату в будівлі Вінницького політехнічного технікуму.

Першим бібліотекарем стала Марія Щегоцька. 22 роки Марія Миколаївна присвятила нашій бібліотеці. Вона формувала фонд літератури, який відповідав потребам навчального процесу. Частина книг передала в дар бібліотека КПІ, а також дарували інші бібліотеки і підприємства (насамперед завод «Маяк»), викладачі.

У 1967 році бібліотека переїхала в новозбудований навчальний корпус №2. Згодом у книгозбірні створено відділ обслуговування читачів, до складу якого ввійшов навчальний абонемент і читальний зал.

Фонд швидко зростав, у 1975 році він нараховував 241800 примірників, зокрема підручників – більш 88 тисяч.

За 15 років бібліотека змінила статус – з 1974 року це бібліотека Вінницького політехнічного інституту, тричі переїздила в нові приміщення, зросла як кількісно, так і якісно.

Завідувачем книгозбірні у січні 1973-го призначено Марію Афанасьєву. Ділова, енергійна, грамотний фахівець, віддана бібліотечній справі.

Становлення бібліотеки невід'ємно пов'язане із розширенням ВНЗ, відкриттям нових кафедр, факультетів, підготовки кадрів для зарубіжних країн.

У 1980-му для кращого обслуговування першокурсників запроваджено груповий метод видачі підручників, який застосовується і донині.

70-80 роки – це період становлення бібліотеки, формується штат працівників, багато з яких до цього часу складають ядро колективу (В.І.Федорчук, Т.Є.Прутуляк, Е.І.Бурдигіна, О.В.Гуцол, М.А.Фадєєва, Л.Д.Андерсонік, Н.І.Пакалюк, Г.Д.Павлишина, В.Г.Трапезніков, Т.М.Афанасьєва).

З 1984 до 2004 року НТБ очолювала Галина Чаловська. У час її керівництва створено систематичний каталог, у читальних залах організовано вільний доступ

до фонду, що сприяє кращому обслуговуванню читачів, активізується інформаційно-бібліографічна робота. Виділено окремий каталог видань українською мовою, відкрита нова читальна зала дипломного проектування на 45 місць, розпочато створення електронного каталогу.

Першими новоселами нового навчального корпусу, який постав у 1986-му на території студмістечка, стали книги. Для науково-технічної бібліотеки виділено шість поверхів. Досі бібліотечні відділи були розташовані в різних корпусах, тепер вони сконцентровані в одному приміщенні. Півмільйона примірників були розміщені у новому корпусі. За рахунок збільшення кількості абонементів, читальних залів, книгосховищ змінилася структура бібліотеки. Відкрилися нові відділи – суспільно-політичної та гуманітарної літератури, читальні зали періодики, інформаційних видань та спецвидів літератури. Відкрито нові бібліотечні пункти на 5-ти кафедрах. Щорічно в бібліотеку надходить до 50 тис. примірників. Кількість читачів по єдиному читацькому квитку становила 11500 осіб, книговидача – 573000 примірників. Штат працівників – 22 особи.

СУЧАСНІСТЬ

Після переїзду бібліотеки в нове приміщення відкрилась нова сторінка в її історії. Переважне місце в фонді належить навчальній літературі – підручникам, посібникам, довідковим виданням, універсальним і галузевим енциклопедіям, словникам. За видами документів в фонді представлені книги, брошури, періодичні видання, спеціальні види нормативно-технічної документації, промислові каталоги, патенти, дисертації, автореферати дисертацій.

Загальний фонд книгозбірні ВНТУ нині становить 825372 примірників, наукової літератури – 183566 прим., навчальної – 324105 прим., художньої – 13380 прим., авторефератів – 1082 прим., дисертацій – 949 прим., журналів 162017 прим. У фонді бібліотеки зібрана вітчизняна та зарубіжна література з питань машинобудування, радіотехніки, мікроелектроніки, енергетики, автоматики та комп'ютеризованих систем управління, лазерної техніки, промислового та цивільного будівництва, комп'ю-

терних систем та мереж, автомобілів та автомобільного господарства.

Важливе місце в науковій, навчальній, виховній діяльності займає довідково-інформаційне обслуговування. Бібліотека щомісяця проводить Дні інформації, де можна ознайомитись з новою літературою. Інформаційно-бібліографічний відділ щомісячно готує інформаційні бюлетені «Нові надходження до НТБ» та передає їх на кафедри, а також виставляє на сайті бібліотеки.

Традиційно, до наукових конференцій, що проводились в університеті, бібліотека організовує тематичні виставки.

Інформаційна культура включає в себе засвоєння основ бібліотечно-бібліографічної грамотності, культури читання, орієнтацію в інформаційних ресурсах. Всі ці питання входять в курс лекцій «Основи інформаційної культури», що читаються провідними спеціалістами щорічно для першокурсників.

Культурно-просвітницька робота бібліотеки є складовою частиною виховної роботи університету і здійснюється разом з Центром культурології і виховання студентів, кафедрами, клубом. Активно запроваджуються масові форми роботи з читачами шляхом оформлення книжково-ілюстративних виставок, літературних вернісажів, проведення оглядів, прем'єр книг, літературно-музичних вечорів, конференцій, зустрічей з цікавими співрозмовниками.

Пріоритетним напрямком роботи є популяризація української мови, народознавства, краєзнавства. Розроблено комплекс заходів «Мова моя калинова...», «Славетна плеяда Вінниччини». Щорічно НТБ бере участь в Днях Коцюбинського, Днях Стуса. Багато різноманітних заходів спрямовано на допомогу навчальному процесу. Традицією стало оформлення книжкових виставок «Внесок вчених ВНТУ в науку та виробництво», «Зверніть увагу на ці видання», «Наукові публікації працівників ВНТУ». Всього в бібліотеці щороку оформляється понад 80 виставок.

Читальний зал бібліотеки, 1976 рік

документації.

За рік бібліотека обслуговує понад 10500 користувачів, вони отримують більш 800000 прим.

Сучасний етап розвитку університетської бібліотеки характеризується зміною основних пріоритетів в діяльності – розпочато впровадження комп'ютерних технологій.

Створений сектор автоматизації бібліотеки, згодом реорганізований в інформаційно-обчислювальний центр, який з дня заснування очолює В.Л. Яремчук.

Основним завданням сектору було формування електронного каталогу для автоматизованого пошуку та обслуговування читачів, а також впровадження в НТБ університету нових технологій з автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів, розвитку інформаційних технологій для отримання доступу до віддалених баз даних. Поряд із традиційними картковими каталогами уже 18 років ведеться електронний. Дві бази даних «BIBL» («Книги», «Журнальні статті») представлені в Інтернеті. Об'єм електронного каталогу НТБ постійно поповнюється.

Має бібліотека сайт, де представлені каталоги та картотеки, які складають інформаційний потенціал бібліотеки в мережі Інтернет, інформація про бібліотеку, її структуру, контакти, правила користування, довідково-бібліографічні ресурси, корисні довідки та поради для студентів і викладачів.

Початок третього тисячоліття в історії бібліотеки – це роки організаційних змін, пошуків і впровадження нових форм роботи.

Шість років тому бібліотеку очолила Тетяна Савчук. Вона енергійна, бере активну участь у запровадженні

інноваційних технологій.

Бібліотека активно застосовує нові технології – УФД «Бібліотека», розпочато штрихкодування фонду та підготовка до автоматизованої книговидачі.

Бібліотека сьогодні – не тільки зібрання книг, але й мозковий осередок університету, який перебуває в центрі академічного життя.

Колектив університетської бібліотеки

Сьогодні у структурі бібліотеки 7 відділів: комплектування та обробки літератури, інформаційно-бібліографічний відділ, відділ суспільно-гуманітарних знань, відділ обслуговування навчальною літературою, відділ обслуговування науковою літературою, відділ основного книгозберігання, інформаційно-обчислювальний центр. Систему обслуговування користувачів складають студентські абонементи та читальні зали для студентів молодших і старших курсів, читальний зал та абонемент суспільно-гуманітарних знань, абонемент та читальний зал науково-технічної літератури, читальні зали періодики, спецвідділ нормативно-технічної

Наталія БАНКОВА,
заступник директора
науково-технічної бібліотеки ВНТУ